

## کلینیک ویژه تخصصی و فوق تخصصی دانشگاه

### تب روماتیسمی، بیماری ارثی محسوب نمی شود

تب روماتیسمی، نوعی بیماری است که آغازگر آن ابتلا به عفونت استرپتوکوکی می باشد. این بیماری می تواند تاثیر تخریبی دائمی روی قلب ایجاد نماید و خود را با آرتریت گذرا، کاردیت یا بانوعی اختلالات حرکتی که بنام کره نامیده میشود نشان میدهد.

به گفته دکتر محمد نوبخت، متخصص اطفال و فوق تخصص قلب کودکان کلینیک ویژه تخصصی و فوق تخصصی دانشگاه، شیوع این بیماری، در گذشته، قبل از شناخته شدن آنتی بیوتیک ها، بروز اپیدمی های تب روماتیسمی و شیوع منطقه ای آن در جوامع، زمینه ذهنی آغازشدن بیماری را بعد از ابتلا به عفونت مشخص نموده بود، ولی استفاده از پنی سیلین برای درمان گلودردها و نیز جلوگیری از عودهای تازه در بیمارانی که سابقه عودهای مکرر بیماری را داشتند، کاهش چشمگیری در این بیماری در تمام دنیا بوجود آورد.

این بیماری معمولا بین سنین پنج تا ۱۵ سالگی اتفاق می افتد و بیشتر در حدود هشت سالگی دیده می شود. در ممالک در حال توسعه، هنوز هم عاملی برای ایجاد معلولیت های قلبی در جوانان به شمار می رود و به نظر می رسد تکرار موارد عود باعث افزایش آسیب های قلبی گردد.

### علل بیماری

علل ایجاد بیماری تب روماتیسمی ناشی از پاسخ غیر طبیعی سیستم ایمنی، در افرادی است که دارای زمینه ژنتیکی برای ابتلا به عفونت استرپتوکوکی هستند. در بدن این افراد پاسخ ایمنی ایجاد شده نسبت به استرپتوکوک، بعضی از نسوج خود فرد را نیز مورد حمله قرار می دهد.

در واقع قبل از شروع این بیماری، یک نوع عفونت تنفسی وجود داشته که بعد از طی مدت زمان متفاوتی از بدون علامت بودن، این بیماری را بوجود آورده است. وی افزود که این ارتباط انحصاری نسبت به عفونت قلبی، اساس درمان و پیشگیری از تب روماتیسمی است.

عفونت استرپتوکوکی حلق، در جامعه، عارضه شایعی است، اما تنها گروه کمی از مبتلایان آن دچار تب روماتیسمی خواهند شد. خطر ایجاد این بیماری در کسانی که یک بار به آن مبتلا شده باشند، بخصوص در سه سال اول بیشتر است. درخصوص اینکه این بیماری ارثی هست یا خیر باید گفت: تب روماتیسمی بیماری ارثی محسوب نمی شود، زیرا نمی تواند مستقیماً از والدین به فرزند منتقل شود. در عین حال بعضی عوامل ژنتیکی وجود دارند که بر آمادگی ابتلا به بیماری تاثیر می گذارد.

### چرایی ابتلا و موضوع پیشگیری

عوامل محیطی و استرپتوکوک، عوامل مهم ایجاد کننده بیماری هستند، اما عملاً مشکل بتوان پیش بینی کرد که چه کسی به این بیماری مبتلا می شود. این بیماری بعلاً عکس العمل غیر طبیعی در بدن بوجود میآید، به این معنا که پاسخ ایمنی ایجاد شده نسبت به اجزای استرپتوکوک، به تاثیر بر نسوج خود فرد تاثیر بگذارد.

بعضی از انواع استرپتوکوک آمادگی بیشتری برای ایجاد تب روماتیسمی دارند. شانس ابتلا به بیماری در صورتی که انواع بخصوصی از عفونت در فرد مستعد به آن بوجود آید، بیشتر است. تجمعات، با ازدیاد انتقال عفونت، عامل محیطی مهمی برای ایجاد بیماری بشمار می آیند؛ جلوگیری از تب روماتیسمی بستگی به تشخیص و اقدام فوری به مظهر درمان با آنتی بیوتیک برای عفونت استرپتوکوکی حلق دارد.

### مُسری بودن و علائم بیماری

تب روماتیسمی بخودی خود مُسری نیست، بلکه چیزی که سرایت می کند گلودرد استرپتوکوکی است. استرپتوکوک از فردی به فرد دیگر منتقل می شود و برای همین، بیماری با اجتماعات در منازل، مدارس، سربازخانه ها و غیره ارتباط دارد .

تب روماتیسمی، معمولا بصورت ترکیبی از علایمی که می تواند برای هرکسی مختص خودش باشد، تظاهر پیدا می کند و بیماری بدنبال عفونت حلق یا التهاب لوزتین که کاملا و یا اصولا درمان نشده باشد، ایجاد می شود.

عفونت حلق یا التهاب لوزتین را می توان با تب، گلودرد، سردرد، قرمزی کام (با احتقان لوزتین به همراه ترشحات چرکی، بزرگ شدن و درد ناک شدن غدد لنفاوی گردن) مشخص کرد؛ در عین حال این علایم ممکن است بسیار مختصر و یا حتی در بچه های مدرسه ای و نوجوانان، بکلی، بدون علامت باشد.